

**NÓGRÁD MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZGYŰLÉSÉNEK ELNÖKE**

8. sz. napirendi pont

50-41/2012.ikt.sz.

Az előterjesztés törvényes:

dr. Barta László

ELŐTERJESZTÉS
a Megyei Önkormányzat nemzeti és a területi szintű tervezéssel összefüggő aktuális és
jövőbeli feladatairól

Készült: a Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2012. június 7-ei ülésére
Az előterjesztést előkészítette: Fiserné Kosik Mónika

Tisztelt Közgyűlés!

A 2011. évi CXCVIII. törvénnyel módosított területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (a továbbiakban: Tftv.) 2012. január 1-jétől a megyei önkormányzatok kiemelt feladataként jelöli meg a területfejlesztést. A Tftv. 9/B. § b) pontjának értelmében a Nemzetgazdasági Minisztérium Tervezéskoordinációért Felelős Államtitkársága a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal szakmai közreműködésével megkezdte az Országos Fejlesztési Konceptió (OFK), valamint az Országos Területfejlesztési Konceptió (OTK) kidolgozását. Az OFK várhatóan a nemzeti célok meghatározását, az ágazati célkitűzések összehangolását és az ágazati célok megjelenítését, míg az OTK a nemzeti területi célok meghatározását, valamint a megyei területi célok összehangolását és a megyei célok megjelenítését tartalmazza. Ezen készülő dokumentumok célja a hazai fejlesztési célok és igények integrálása, azok területi dimenzióinak meghatározása, ami összességében a 2014-20-as európai uniós tervezési és költségvetési időszakra készülő tervdokumentumok (partnerségi megállapodás, operatív programok) megalapozását szolgálja.

A dokumentumok összeállításához a fentiekben nevezett Nemzetgazdasági Minisztérium Tervezéskoordinációért Felelős Államtitkársága megkeresett azzal, hogy számokkal alátámasztva, nemzetközi összehasonlítással kerüljön bemutatásra Nógrád megye, kerüljön megfogalmazásra a megye 2030-ra vonatkozó jövőképe, az azok elérését szolgáló fő célok, a 2014-2020 közötti időszakra meghatározott legfontosabb prioritások, valamint a hatályos, vagy előkészületben lévő fejlesztési dokumentumok fontosabb adatai.

A megalapozott válaszok előkészítése érdekében 2012. április 3-án vállalkozók, kamarák, a megye gazdasági életének szereplői, majd április 5-én Nógrád megye városainak polgármesterei részvételével megkezdődött a „műhelymunka”, A széleskörű információgyűjtés alapján összeállításra került az OFK és az OTK Nógrád megyére vonatkozó háttéranyaga, amely a Minisztérium részére megküldésre került. („A gazdasági-társadalmi folyamatok főbb jellemzői”, a „Jövőkép”, a „Prioritások 2014-2020”, valamint a „Célszámok Nógrád megyében 2020” dokumentumok az előterjesztés mellékletét képezik.) A megye társadalmának széleskörű tájékoztatása céljából ezen dokumentumok a megyei önkormányzat honlapján is megjelenítésre kerültek. E tárgykörben a következő konzultációs fórumra megyei vállalkozó bevonásával került sor 2012. május 10-én. Május 17-én a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium tartott tájékoztatót a megyék aktuális területfejlesztési feladatairól. Ezen megbeszélésen a Nógrád Megyei Területfejlesztési Ügynökség Kht. ügyvezető igazgatója, a megyei főjegyző, valamint a Hivatal egyik munkatársa vett részt.

A fentiekben említettek alapján hangsúlyozni kívánom, hogy Nógrád megye gazdasági társadalmi fejlődése érdekében e tervezési időszakban különös figyelmet igényel a területfejlesztés alapidokumentumainak összeállítása. 2012-től ugyanis a megyei önkormányzatok két legfontosabb feladatává a megyei szintű fejlesztéspolitikai – ideértve a

vidékfejlesztést is – és területrendezési feladatok ellátása vált, beleértve a fejlesztési tervek készítését is.

Az új fejlesztéspolitikai elvek érvényesítése érdekében szükséges egy újragondolt rendszer mentén elkezdni a stratégiaalkotás folyamatát, melybe az érintettek lehető legszélesebb rétegének szükséges bekapcsolódnia. Tekintettel arra, hogy a korábbi tervezési rendszerből sok esetben hiányzott a partnerség elvének érvényesítése, a megfelelő társadalmi egyeztetés; most időszerű a koordinált tervezésre építeni, megvalósítva a szintek, szektorok és ágazatok összhangját. Az önkormányzatok mellett számítani kell a gazdasági és civil szféra aktív együttműködésére is.

A megye átgondolt, összehangolt fejlesztési céljainak meghatározása érdekében időszerű egy tervezési felhívást közzétenni azzal a céllal, hogy a 2014-2020 időszakra készülő megyei fejlesztési koncepcióhoz Nógrád megye területéről összegyűjtésre kerüljenek integrált térségi fejlesztési programjavaslatok. Városonként, mikrotérségenként célszerű „fejlesztő műhelyeket” szervezni, ahol a meghívottak megismerkedhetnek a 2014-2020-as időszak új, program alapú tervezési rendszerével, és megoszthatják a tervezést végző önkormányzati és szakmai csapattal programjavaslataikat. A tervezési munka további lépése lehet, hogy a jóváhagyott programok, projektek, illetve az egyéb, helyi vonatkozású kiemelt projektek kiterjesztésre kerüljenek a határon átnyúló térségre is.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Közgyűlést a határozati javaslat megtárgyalására és elfogadására:

HATÁROZATI JAVASLAT

a Megyei Önkormányzat nemzeti és a területi szintű tervezéssel összefüggő aktuális és jövőbeli feladatairól

1. A Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlése a nemzeti és területi szintű tervezés aktuális és jövőbeli feladatairól szóló előterjesztést jóváhagyólag tudomásul veszi.
2. A közgyűlés felhatalmazza elnökét és a megyei főjegyzőt, hogy a területfejlesztési dokumentumok összeállításával összefüggő feladatokat – szükség szerint a Területfejlesztési Bizottság bevonásával – készítsék elő, azokról a közgyűlés soron következő ülésén – utólagosan – adjanak tájékoztatást.

Határidő: értelemszerű

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke

dr. Barta László, megyei főjegyző

Salgótarján, 2012. május 23.

Becsó Zsolt

A GAZDASÁGI-TÁRSADALMI FOLYAMATOK FŐBB JELLEMZŐI

Elhelyezkedés

Nógrád megye az ország északi részén, Pest, Heves és Borsod-Abaúj-Zemplén megyék, illetve a Szlovák Köztársaság által határolt területen NUTS III. szintű közigazgatási egység. Magyarország második legkisebb, az észak-magyarországi régió legkisebb területű és lélekszámú megyéje. Természeti adottságai révén - a megye területén kapcsolódik egymáshoz a Börzsöny, a Cserhát és a Mátra, valamint az önálló egységként kezelendő Karancs-Medves vidék - erőteljes tagoltsága miatt hegyes-dombos Nógrád megye területe.

Terület és népesség főbb ismérvei

Nógrád megye az ország területének 2,7%-át (2 546 km²) teszi ki. Lakossága (201 919 fő) az ország népességének mintegy 2%-a. Településszerkezetét 6 város és 125 község képezi. Az elmúlt tíz évben a megye népességfogyása – főleg elvándorlás miatt – az országos átlag közel 2,5 szerese. A megye természetföldrajzi adottságait jól jellemzi a magas, 38,4%-os erdősültség, s az alacsony, 42,4 %-os mezőgazdasági földterület.

Településszerkezeti sajátosságok

Nógrád aprófalvas, kevésbé urbanizált térség, 77 községe 1 000 fő alatti, melyek népességmegtartó képessége gyenge, közlekedési- és humáninfrastruktúrája fejletlen. A 3 000 és 38 000 fő közötti lélekszámú városok népességkoncentrációja alacsony.

Gazdasági fejlettség; a GDP alakulása

A GDP növekedési üteme évek óta az országos átlag 65%-a körüli, a megye részesedése az országos szinten előállított bruttó hazai termékben mindössze 1% körül ingadozik. A fajlagos mutató alapján Nógrád tartósan az utolsó helyet foglalja el a megyék rangsorában, leszakadása folytatódik.

Beruházási teljesítmény

A beruházási érték tekintetében 1990-es évektől Nógrád rendre az utolsó helyen áll a megyék rangsorában, az egy lakosra jutó teljesítményérték (166,5 eFt) alig haladja meg a hazai átlag felét.

A vállalkozások néhány jellemzője

A megye vállalkozásainak száma évről évre kismértékben növekszik ugyan, de a társas vállalkozások aránya alacsony, a külföldi tőke részesedése (fajlagosan is) szerény. A kis-, főleg a mikro-vállalkozások dominanciája figyelhető meg, melyek árbevételi, illetve hozzáadott érték indexe tartósan 85% alatti. Jellemző az alacsony vállalkozói aktivitás, az ezer lakosra jutó vállalkozások száma nem éri el az országos átlag 69 %-át, s 98 %-uk legfeljebb 49 főt foglalkoztat.

A megye gazdasága az országban

Nógrád gazdaságának „súlya” 1980-as évektől meredeken csökkent, az éves országos kiemelt adónem bevételnek mindössze 0,6%-folyik be Nógrádból. A megye részesedése az országosan előállított hozzáadott értékből csupán 0,5%. A nógrádi társas vállalkozások árbevétel csökkenésének mértéke az országos átlag 1,5-1,6 szorosa.

A gazdasági teljesítmény tendenciái

Nógrád megye bányászatra, acél- és üvegyiparra épülő gazdaságát az 1989/90-es rendszerváltás következményei az országos átlagnál is jóval kedvezőtlenebbül érintették: Nógrád megye a válság közeli térségek közé került. Az 1990-es évek közepétől a gazdaságnövekedés üteme – **a megyei decentralizált támogatásokkal is összefüggésben** – fokozatosan közelített az országos átlaghoz. A 2006. évtől eredményei már megtorpanást jeleztek. 2008-tól, a jelentkező válság következtében Nógrád gazdasági teljesítménye az országos átlagot meghaladó mértékben esett vissza. pl. 2009. évben az export 20%-kal, a belföldi értékesítési forgalom 14%-kal maradt el az előző évhez képest. A hozzáadott érték csökkenése 21%, a hozammutató visszaesése 40% volt. A megye gazdasága ismét a válság(os) állapotban, társadalma elszegényedőben és leszakadóban van.

A gazdaság szerkezete, ágazati jellemzők

Az elmúlt 15-20 évben a megye gazdaságának egész struktúrája átrendeződött. A termelőágak foglalkoztatási súlyának (54,9%-ról 39,2%) csökkenésével szemben nőtt (45,1%-ról 60,8%-ra) a szolgáltató-szféra részesedése. Továbbra is meghatározó ág az ipar, azon belül az export orientált fémfeldolgozás, gépipar. Közel másfélszeresére nőtt a kereskedelem, javítás, csaknem duplájára a szálláshely – szolgáltatás, vendéglátás területén dolgozók részaránya, közel ötszörösére emelkedett a gazdasági szolgáltatásban tevékenykedőké. **A mezőgazdaság** dolgozóinak drasztikusan tovább csökkent és alig több mint ezer főre apadt.

Az építőipar két évtizede tartó leépülése folytatódott. A termelés még 2010-ben is minden létszám-kategóriában visszaesett: 11%-kal mérséklődött.

A kereskedelem megyei hálózata bővült és korszerűsödött, az alkalmazottak száma másfélszeresére nőtt, de az ágazat részesedése nem érte el az országos (15,1%-os) arányt.

Az idegenforgalom szálláshely-kapacitása nőtt, a vendégforgalom mutatói differenciáltan alakultak, a várt fejlődés azonban nem következett be. A kereskedelmi szálláshelyek bevételei 2010-ben is nagyon alacsonyak, pl. Heves Megyével összevetve, annak 11%-át sem érik el.

Az oktatás ágazatában az óvodai és iskolai hálózat kiépítettsége és ellátottsági színvonala jónak mondható. A középiskolák száma duplájára nőtt, most viszont – a demográfiai hullámvölgy miatt – megkezdődött az osztályok „kivonása a rendszerből”. Napjainkban is folytatódik a középiskolák működtetésének átstrukturálása.

A szakképzés vonzereje, társadalmi megbecsülése csökken. A szakmaválasztást (még mindig) nem a munkaerő-piaci igények határozzák meg. A szakiskolákban jelentős a lemorzsolódás, jelentősen mutatkozik a többgenerációs munkakultúra hiány.

Nógrád megyében egy felsőoktatási intézmény működik, a *BGF Pénzügyi és Számviteli Karának Salgótarjáni Intézete*. Erőssége a magas szakmai színvonal, a piacképes diploma, ennek ellenére jövőképe nem világos, sorsa nem helyben dől el.

A megye innovációs mutatói alapján az utolsó helyeken mozgott az utóbbi években. A K+f ráfordítás itt a legalacsonyabb, 807 millió Ft összegével alig éri el a GDP 0,22 %-át.

Az egészségügy ágazatában a bölcsődei ellátottság hiányossága nehezíti a nők munkavállalását. Az egészségügyi ellátás infrastruktúráját Nógrád megyében három kórház és több – közte két új – járóbeteg-ellátó központ, rendelőintézet végzi. Az ellátottság az országos átlaggal arányaiban megegyező.

A kultúra, művelődés: a települési művelődési házak száma közel két évtized alatt 22%-kal csökkent. A salgótarjáni József Attila Művelődési és Konferencia Központ a legnagyobb rendezvénygazda, mely befogadó színházként is működik.

Az ezer lakosra jutó mozilátogatók száma az országos átlag egy tizedét sem éri el.

A közművelődés alapintézményei ma is a könyvtárak, de számuk, relatív kölcsönzési mutatójuk 20 év alatt kevesebb, mint felére csökkent.

A múzeumok száma csökkent, de nőtt a kiállítások száma, ennek ellenére csökkent a látogatottság.

A Magyar-Szlovák határmenti együttműködés legjelentősebb eredménye a Novohrad-Nógrád Geopark, mely az UNESCO Globális Geopark hálózatának első határon átnyúló geoparkja. A határ mentiség még jelentős, de eddig kevésbé kihasznált gazdasági lehetőséget hordoz magában.

A munkaerő-piac főbb ismérvei

A megyére két évtizede jellemző kedvezőtlen foglalkoztatási folyamatok folytatódtak 2011-ben is. A 15-74 éves népességen belül a foglalkoztatási ráta 38,% körüli, amihez 20%-o közelítő munkanélküliségi ráta társult. A foglalkoztatás szintje országosan is a legalacsonyabb, a munkanélküliségi ráta a második legmagasabb volt. A megyei átlagot meghaladó az álláskeresők aránya a salgótarjáni, a szécsényi és a bátonyterenyi kistérségekben, míg a további három körzet munkaerő-piaci pozíciója kedvezőbb. A munkanélküliségi mutató értéke mind a hat kistérségben magasabb az országos átlagnál.

Az álláskeresők között évről évre növekszik az alacsony iskolai végzettségű, idősebb korosztályhoz tartozó férfiak száma, aránya. A nógrádi dolgozók hosszú idő óta kevesebbet keresnek az országos átlagnál. A jellemző átlagbér az országosnak csak 75%-a körüli, a növekedés mértéke pedig általában kisebb az inflációnál.

Külföldi tőkebeáramlás jellemzői

A külföldi tőkebefektetés (FDI) növekedésének mértéke 2000-2005. között volt a legnagyobb, ekkor Nógrád a közepes működő-tőkeállomány növekedésű megyék között szerepelt. Az új külföldi beruházásokat és munkahelyteremtést jól segítették a decentralizált fejlesztési források,

melyeket a Nógrád Megyei Területfejlesztési Tanács kezelt. Az egy főre eső FDI értékében Nógrád azonban mindig az országos átlag alatt maradt. 2007-ben pedig már a vesztes megyék közé sorolták, mivel a beáramló működő-tőke állománya átlagosan a felére csökkent. Az utóbbi öt évben Nógrád megyében mindössze két új pozitív külföldi befektetői döntés született.

A gyenge forrásszerzési aktivitás és eredmény okai

A Nógrád megyét a gyenge forrásszerzési, pályázati aktivitás jellemzi. Ennek oka a **nagyfokú tőkeszegénység, a sokszor átláthatatlan pályázati rendszer, a szereplők saját belső gyengesége, az** alacsony fokú innovativitás, az integrált projektek hiánya, az együttműködés alacsony foka

Térszerkezeti kapcsolatok, közlekedési infrastruktúra

Közúthálózat:

Az állami közutak 944 km megyei hálózatának burkolati és egyenetlenségi állapota az országos átlaghoz közeli, a teherbírasi érték 10 %-al rosszabb az országosnál.

Nógrád megyében – az állami közutak mellett – összesen 5 067 kilométer út van önkormányzati tulajdonban, melyből 1 356 km belterületi út. A belterületi utakból 420 kilométer (31 %) még ma is kiépítetlen. A 3 710 kilométer külterületi útból mindössze 78 kilométer (2,1%) a kiépített szakaszok hossza. A fejlesztések rendre elmaradnak, az ÚMFT KÖZOP támogatások mindössze 0,06%-a került Nógrádba.

Vasúthálózat: A megyét európai jelentőségű vasútvonalak közvetlenül nem érintik. A Hatvan–Somoskőújfalu–(Szlovákia) 81. sz. vasúti viszonylat a megye keleti területét, az Aszód–Balassagyarmat–Ipolytarnóc–Szlovákia (78. sz) pedig a megye középső részét teszi elérhetővé. Utóbbihoz csatlakozik a megye nyugati részén futó Vác–Drégelypalánk–Balassagyarmat (75.sz.) vasúti mellékvonal. A pályaszerkezetek minősíthetetlen állapota, a villamosítás hiánya, a több lépcsőben bevezetett járatritkítás, szinte ellehetetleníti a vasúti közlekedést. További nehezítő tényező, hogy Szlovákia mindkét vasúti átkelési lehetőségénél leállította a személyvonatok átmenő közlekedését.

Kerékpárutak: Az országoshoz hasonlóan, az elkészült kerékpárút-beruházások nem alkotnak hálózatot. Az átfogó, határon átnyúló kerékpárút tervek készítésével megkezdődött a települések közigazgatási határát túllépő, rendszerben való gondolkodás, de eddig mindössze négy „pontoszerű” kerékpárút épült ki: Rimóc–Hollókő (8,4 km), Pásztó és Hasznos (0,69 km), 21. sz. főút mentén Salgótarjánnál (5,54 km), illetve egy kisebb szakasz a nőtincsi víztározó partján.

Tömegközlekedés: Határ menti fekvése ellenére Nógrád megyét érintően a határt átlépő tömegközlekedés vasúton nincs, közúton mindössze egy útvonalon napi egy Budapest–Krakkó járat van jelen. A távolsági autóbuszjáratokkal Budapest, Miskolc, Eger, Hatvan és Gödöllő elérhető. A helyi autóbusz-közlekedést Salgótarjánban, Bátonyterenyén, Balassagyarmaton a Nógrád Volán, Szécsényben a helyi önkormányzat üzemelteti.

Környezeti elemek állapota

Vízgazdálkodás: Nógrád megye területe két folyó, az Ipoly és a Zagyva vízgyűjtő területéhez tartozik. A heves és szélsőséges vízjárású, változó vízhozamú folyók jelentős kártétele évről évre visszatérő probléma. Ezek, és a megye egyéb, kisvízfolyásokban gazdag területeinek vízrendezése, kezelése kiemelt feladat. A megye vízkészletét e folyók és mellékvizei, illetve az ezeken kialakított tározók és tavak felszíni vizek, a felszín alatti talaj- és rétegvíz jelenti. A megyében jelentős termálvízkészlet nincs, de meleg-vizet adó fúrások találhatók (pl.: Rárós, Bér, Egyházasdengeleg), melyek közül még csak a pásztói kútra települt strandfürdő.

Az **ivóvízellátás** részben helyi vízmű-kutakkal, részben kistérségi vízművekkel, sok esetben regionális vízbázisokból történik a településeket összekötő kistérségi és regionális gerinchálózatokon keresztül. A megye vízellátását uralkodóan a térségi vízellátó-elosztó rendszerek biztosítják. A megyében térségi jelentőségű **öntözőrendszer** nincs. **Közüzemti vízellátás:** minden településen biztosított.

Szennyvíz-csatornahálózat: A megye 131 települése közül 98 bír szennyvízcsatorna-hálózattal. A 90 206 lakás 66,9 %-a csatlakozik a szennyvízhálózatokhoz. Ez az arány jóval alacsonyabb az országos (72,5 %) átlagnál.

A **hulladékgazdálkodás** térségi rendszerben működik. Nógrádmarcaliban a Zöld Híd Program részeként 2003-ban megépült egy, regionális hulladéklerakó. Jelenleg három kisebb térségi társulásban szervezés alatt áll egy komplex kelet-nógrádi hulladékgazdálkodási rendszer kialakítása. A rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya a 2010-ben megyénkben 86,8%, valamivel alacsonyabb a régiós és az országos átlagnál is.

Villamos-energia: az ellátás teljes körű; mind a 131 településen az ÉMÁSZ Nyrt. a szolgáltató. A villamos energia több mint 1/3-át a lakosság fogyasztja. Az egy háztartási fogyasztóra jutó villamosenergia-felhasználás 2007-ig stagnáló, 2008-2009-ben valamelyest növekvő volt.

Földgáz-ellátottság három község kivételével minden településen biztosított.

JÖVŐKÉP

Nógrád Magyarország legzöldebb megyéje, a budapesti agglomeráció rekreációs övezete. A letűnt korok nagyiparának nyomai már nem láthatók. A rendezett hegyvidéki tájon családi- és kisgazdaságokban szarvasmarhát és birkát tenyésztnek, a növénykultúrák közül pedig kiemelkedő a bogyós gyümölcsök, energianövények és gyógynövények szerepe. Mindezek megalapozták a „Nógrádikumok„ ismertségét.

A kelet-nógrádi iparmedencében elsősorban a fém- és gépipar biztosítja a foglalkoztatást, míg a megye nyugati felében az autóiipari beszállítók vannak túlsúlyban, teremtve piacot a helyi KKV-knak. A gazdasági teljesítményekben növekvő a környezetipar részesedése, koncentrálva a megújuló energiaforrások hasznosítására.

A vállalkozói környezet és az ezt elősegítő célzott kormányzati programok kedveztek a versenyképes kis- és középvállalkozások alapításának és betelepülésének, megjelentek új, magas hozzáadott értéket képviselő, piacképes termékek, tudásintenzív technológiák. Mindezt elősegítették a kompetencia és piaci alapú képzési háttér, a közlekedési feltételek javulása – úgy mint a 21. és 2. sz főutak négysávosítása, az újabb két Ipoly-híd megépítése -, a kiváló határmenti kapcsolatok is.

A jellemző palóc virtust és identitást megtartva a megye társadalma szorgalmas, alkotó szellemű, felelősen gondolkodik és cselekszik azért, hogy fejlettebb életteret és életminőséget biztosítson a következő generációk számára. Tiszteli és ápolja hagyományait, melyet jeles alkalmakkor szívesen oszt meg a Nógrádba látogató több tízezer vendéggel. A palóc hagyományok ápolása, a népművészeti, gasztronómiai és vadászati rendezvények, valamint a gazdag geológiai értékek mind maradandó élményt jelentenek az ide látogatóknak.

PRIORITÁSOK

2014-2020

1. FEJLŐDŐ GAZDASÁG

- 1.1. Munkahelyteremtés és megtartás
- 1.2. Tőkevonzó képesség javítása
- 1.3. Vállalkozás-élénkítés
- 1.4. Helyi hozzáadott érték növelése
- 1.5. Tartózkodási időt meghosszabbító turisztikai fejlesztések
- 1.6. Helyi termék előállítás és értékesítés ösztönzése
- 1.7. Hatékony gazdálkodás a korlátos erőforrásokkal, alternatív megoldások elterjedésének elősegítése
- 1.8. Piacbővítés elősegítése

2. AKTÍV, KREATÍV, EGYÜTTMŰKÖDŐ TÁRSADALOM

- 2.1. Foglalkoztathatóság javítása
- 2.2. Kompetencia és tudás növelése
- 2.3. Innovációt elősegítő kezdeményezések
- 2.4. Komplex programok a szegénység és kirekesztettség kezelésére
- 2.5. A helyi társadalom vitalitásának növelése
- 2.6. Nógrád megye helyzetét javító civil kezdeményezések

3. MARASZTALÓ ÉLETTÉR

- 3.1. Vonzó településkép kialakítása és fenntartása
- 3.2. Modern oktatás-nevelés értékmegőrzéssel
- 3.3. Tartalmas szabadidő minden korosztálynak
- 3.4. Biztonságos és kényelmes közlekedés
- 3.5. Modell értékű települési/térségi programok a helyi társadalom életkörülményeinek javításáért
- 3.6. Infrastrukturális hálózatfejlesztés
- 3.7. Környezetbiztonság növelése Nógrád megyében
- 3.8. Fiatalok elvándorlását megakadályozó modell értékű programok

CÉLSZÁMOK NÓGRÁD MEGYÉBEN

2020

- Az 1 főre eső GDP érje el az országos vidéki átlag 75%-át
- A foglalkoztatási ráta mértéke érjen el 45%-ot
- A megyei bruttó átlagbér ne legyen alacsonyabb az országos átlag 85%-ánál
- A Nógrádba látogató 75.000 vendég töltsön el itt 225.000 vendégéjszakát
- A művelt mezőgazdasági földterületek aránya érje el az összes terület felét
- A megye vállalkozói aktivitása érje el a régiós átlagot, melyhez a korábbi székhelyüket áthelyező cégek is hozzájárulnak a visszatelepülésükkel
- Települjön be a megyébe legalább egy közepes méretű beszállítói integrátor
- A lakosság vándorlási különbözete ezer főre vetítve közelítsen a nullához
- A születéskor várható élettartam érje el az országos vidéki átlagát
- Budapest, és a határon túli nagyobb szlovák városok elérhető legyenek a megye legtöbb pontjáról 1 órán belül
- Az Ipolyt a megyében átszelő hidak száma növekedjen kettővel